

deVerdieping
Trouw
Trouw

19 oktober 2012 vrijdag

Hier heerst de omertà

BYLINE: Perdiep Ramesar

SECTION: De Verdieping; Blz. 2

LENGTH: 1617 woorden

Spoorwijk is een probleemwijk in Den Haag. Dat uit zich onder meer door criminaliteit. Een netwerk van families met maffiose trekken, heerst over de buurt. Een groot deel van de verdachten is opgepakt. Trouw was daar bij en sprak met betrokkenen.

Een wit hondje glipt tussen de benen van een paar agenten door. Een seconde daarvoor is de deur met een 'boem', een kleine stormram, ingebeukt. Acht potige politiemannen van het regiokorps Groningen stappen een kleine woning binnen in het oude deel van de Haagse Spoorwijk. Ze roepen keihard 'Politie!' Buren gaan de straat op om poolshoogte te nemen.

Het is zes uur in de ochtend, deze dinsdag 2 oktober. In woningen in de omgeving klinkt nog meer glasgerinkel en harde bonken. Bij invallen waarbij zeker honderdtwintig politiemensen van verschillende korpsen betrokken zijn, worden zestien verdachten aangehouden. Ze worden ervan verdacht betrokken te zijn bij inbraken door het hele land, witwassen, heling en fraude. Met deze actie zegt de politie Haaglanden de 'Spoorwijk-groep' een flinke klap te hebben toegediend.

Het keffertje rent de straat op. Een medewerkster van de politie brengt het angstige beestje naar de burenschuif tegenover de woning waar de inval is gedaan. "Geef het hondje maar aan mij", zegt de overbuurvrouw. "Die dame woont daar met haar zoon die nu wordt opgepakt. Als ze haar hondje ook nog eens kwijt is, heeft ze niemand meer."

De overburen staan buiten: de vrouw in een badstoffen kamerjas, de man in zijn pyjamabroek en een T-shirtje. De buurvrouw is zich 'rotgeschrokken', zegt ze steeds. Ook schreeuwt ze tegen haar man: "Zie je wel, ik wist het wel. Het moest een keer gebeuren." Haar man maant

haar tot kalmte, maar ze blijft schreeuwen. Tot de buurman zegt: "En nu hou je je kop!".

Hoewel het deze keer rustig blijft, is de politie altijd voorbereid op rumoer in de buurt, want daar staat Spoorwijk om bekend. ME-busjes staan klaar in de omgeving; een politiehelikopter zweeft boven de wijk. Ze houden hier niet van de overheid en zeker niet van de politie. Als het Nederlands elftal voetbalt, staat die hier altijd paraat. Het Jonckbloetplein verderop was het decor van vele rellen, waar Spoorwijkers stevast aan meededen.

In de wijk zijn al jaren problemen. Een clan van enkele met elkaar samenwerkende families heerst over de buurt. Daar zijn al verschillende politieonderzoeken op losgelaten, maar de vinger kregen de autoriteiten er niet achter. Nieuwbouw heeft weinig geholpen. De families bleven of keerden in de nieuwbouw terug.

Zo ongeorganiseerd als de wijk lijkt als je er doorheen loopt, zo georganiseerd zijn de criminele structuren. Volgens directeur opsporing en informatie Hanneke Ekelmans van politie Haaglanden is de 'criminele cohesie' er groot. Uit politie-informatie blijkt dat de criminaliteit van generatie op generatie wordt doorgegeven. Als grootvader een winkeldief was, werd zijn zoon bijvoorbeeld straatrover, zijn kleinzoon een inbreker. Grenzen en normen lijken te vervagen en dat wordt doorgegeven aan de jongere generaties. Ze komen allemaal voor elkaar op en als iemand ze in de weg staat, wordt die belaagd, geïntimideerd, bedreigd of mishandeld.

De criminele structuren in Spoorwijk zijn maffioos te noemen. De personages in een film als 'The Godfather' lijken het referentiekader van deze families te vormen. Maar in Spoorwijk is het harde werkelijkheid. De families zijn van boven tot onder crimineel actief. Strak georganiseerd alsof het bedrijven zijn, zoals de filmfamilie Corleone, zijn ze niet. Het is eerder een netwerk, een web van families. Maar er is wel degelijk een hiërarchie, van oud tot jong. De jongste kan niet strafrechtelijk worden vervolgd: hij is pas elf jaar.

Exemplarisch voor hoe de Spoorwijkgroep zich in de wijk manifesteert, is een ernstig incident vorig jaar augustus in de Betsy Perkstraat. Een Marokkaanse man liep

telefonierend huiswaarts nadat hij naar de moskee was geweest. Twee scooters passeerden hem rakelings. In een reflex maakte hij een afwerende beweging, waarop de scooters stopten.

De mannen liepen op de man af en vroegen hem of hij ze wilde slaan. Hij legde uit dat hij bijna door ze werd aangereden. Daarop volgde een wederzijdse schreeuw- en scheldpartij. De Marokkaanse man werd geduwd en vervolgens hard met een vuist in zijn gezicht geslagen. De man ging neer. Terwijl hij op de grond lag, bleven de mannen hem schoppen. Hij bleek achteraf meerdere fracturen te hebben; het bot van zijn arm stak bijna door zijn huid.

De man deed aangifte en de zaak kwam voor de rechter. Maar de verdachte, die herkend was door het slachtoffer, werd niet voor de mishandeling veroordeeld. Er was onvoldoende bewijs. Niemand wilde getuigen, ook niet anoniem, hoewel zo'n dertig mensen de ernstige mishandeling hadden gezien. Buurtbewoners zijn bang voor de bende. Zelfs de politie en andere ambtenaren worden geïntimideerd en bedreigd. Daaruit blijkt duidelijk: de Spoorwijkgroep schuwt niets en niemand om hun territorium af te bakenen. In Spoorwijk heerst de omertà, het maffiose zwijgen.

"Spoorwijk is atypisch", vertelt Ekelmans namens de korpsleiding. "Waar in bijvoorbeeld de Schilderswijk mensen langs elkaar heen leven, is Spoorwijk juist een gesloten enclave. De sociale controle is groot, waardoor het moeilijk is binnen te dringen. Als iemand nieuw rondloopt in de wijk, hebben Spoorwijkers dat meteen in de gaten. Iedereen kent elkaar. Van generatie op generatie blijven de families daar wonen. Het is hun wijk en ze gaan daar niet weg."

De kinderen en jongeren van de beruchte families krijgen in Spoorwijk hun criminele opleiding in de jeugdbende die het zogeheten 'Jopplein' als hun 'hangout' hadden. Dat plein, waar de Jonathanstraat, Oltmansstraat en de Potgieterstraat bij elkaar komen, was niet alleen hangplek, maar ook marktplaats: er werden gestolen spullen verhandeld en geld verdeeld.

De jeugdbende bestaat uit 'jongeren' van zestien tot vijftig jaar, blijkt uit een onafhankelijk onderzoeksrapport van criminoloog Ben Rovers. De jongsten zijn vooral berucht om de overlast: vandalisme, kleine criminaliteit en intimidatie. De iets ouderen houden zich bezig met het vervoeren van drugs, kleinere inbraken, illegale handel en straatroven. Die groep wordt beschouwd als de kweekvijver voor de families. Eenmaal toegetreden tot de bovenlaag bij de grote broers en vaders houden ze zich bezig met grote inbraken, het witwassen van geld, grotere helingszaken en fraude, waaronder uitkerings- en belastingfraude. Justitie denkt eraan het netwerk aan te merken als een criminele organisatie, waardoor ook

lieden die faciliteren, zoals een dame van 61 die haar huis voor de Spoorwijkgroep ter beschikking stelde, kunnen worden vervolgd.

Inmiddels zijn de overgeblevenen voor zover ze niet gearresteerd zijn uitgeweken naar andere plekken in de wijk, door het cameratoezicht, verhoogde aanwezigheid en acties van agenten van bureau Laak en het handhavingsteam van de politie. "Bij die acties, zoals verkeerscontroles, waren zo'n honderdvijftig politiemensen van bureau Laak en andere diensten binnen en buiten de politie betrokken, zoals de verkeerspolitie en bus- en tramcontroleurs", zegt bureauchef Corry van Breda van wijkbureau Laak.

Terug naar de inval dinsdagmorgen 2 oktober. Dan blijkt dat niet alle verdachten er een rijkeluisleven op nahouden. In één van de woningen slapen de verdachten op matrassen, terwijl daar ook een rits Rolex-horloges en stapeltjes biljetten van vijfhonderd euro worden aangetroffen. Maar wat zouden ze met dat geld hebben gedaan als het niet in beslag zou zijn genomen? Uit het onderzoek blijkt dat het geld wordt uitgegeven aan gokken in casino's en uitgaan, waarbij veel drank en drugs worden gebruikt. Jong en oud, allemaal samen.

De autoriteiten hopen dat na de aanhoudingen het zwijgen afneemt, dat de bewoners weer hun mond durven opendoen en zaken melden. De bewoners hopen dat het weer rustig wordt in hun wijk. Ze hopen allemaal dat de omertà voorbijgaat.

Profiel van de Spoorwijkgroep

De leeftijd van de leden van de clan is gemiddeld tussen de 11 en 43 jaar, met als uitschieter de oudere dame van 61. Het gaat om een gemêleerd gezelschap: Nederlands, Surinaams-Hindoestaans, Marokkaans, Turks, Antilliaans en Afro-Surinaams. Ze vormen gelegenheidscoalities en overleggen over hun activiteiten.

Binnen het onderzoek naar de Spoorwijkgroep heeft het wijkbureau Laak zeventig lieden op de korrel. Daarvan zitten er twintig in een strafrechtelijk onderzoek. "25 mannen zijn een casus in het Veiligheidshuis waar politie, justitie, gemeente, en jeugdzorg samen zoeken naar een oplossing binnen de hulpverlening en zorg", zegt Ingmar Klooster, chef van de wijkagenten aan het politiebureau Laak. "Voor de rest wordt in de wijk, bijvoorbeeld met jeugd- en gezinswerk, naar hulp gezocht. Sommigen hebben nog amper een strafblad, maar hebben bijvoorbeeld veel criminele contacten en dreigen af te glijden." Anderen zijn doorgewinterde criminelen.

De opgepakte Spoorwijkers pleegden geen misdrijven in de eigen wijk. Ze braken in bij mensen die in de Quote500 staan. Dat deden ze altijd aan het begin van de avond, als iedereen thuis is en het alarm nog niet is ingeschakeld. De buit bestond voornamelijk uit juwelen en

Hier heerst de omertà Trouw 19 oktober 2012 vrijdag

dure horloges. De waarde liep soms in de tonnen. De buit verkochten ze bij juweliers.

De verdachten die op 2 oktober zijn aangehouden, zitten sinds de arrestatie 'in beperkingen'. Daarbij mag niemand inhoudelijk over de zaak naar buiten treden. Die beperkingen zijn gisteren opgeheven. Een deel van de verdachten is vrij, een groot deel zit nog vast.

Een dame van 61 stelt haar huis beschikbaar en faciliteert zo de criminaliteit

Dertig mensen hebben de mishandeling gezien, niemand wil getuigen

LOAD-DATE: 18 October 2012

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

GRAPHIC: Negen politieteams uit heel Nederland verrichten aanhoudingen in diverse panden in de Spoorwijk, Den Haag. foto's patrick post

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: Trouw